

GENEL GEREKÇE

Bilgi teknolojisinde yaşanan gelişmeler ve yenilikler, sosyal, kültürel ve ekonomik alandaki globalleşmenin hızını artırmış ve bu durum aynı zamanda, dijital hizmet sunan çokuluslu şirketlerin mukim olmadıkları ülkelerde önemli bir fiziki varlıkları olmadan (bazen hiçbir fiziki varlık olmadan) ticari faaliyette bulunmasına da imkan tanımıştır.

Dijital hizmet sektöründe faaliyette bulunan işletmelerin, faaliyette buldukları ülkelerin kamu gelirlerine adil bir katkı sağlamaları gerektiği genel kabul görmekte birlikte, bu alanda yaşanan hızlı gelişmelere ülkeler aynı hızda yanıt veremediğinden, henüz tüm dünyada uygulanan ortak bir vergilendirme rejimi oluşturulamamıştır. Bununla birlikte, bazı ülkelerin dijital hizmet sektörünü vergilendirmeye başladığı, bazı ülkelerin ise bu alanı vergilendirmeye yönelik idari ve yasal çalışmaları bulunduğu bilinmektedir.

Bu kapsamda, Teklifte dijital hizmetlerden elde edilen hasılatın vergilendirilmesini sağlamak üzere, farklı ülke uygulamaları ile uluslararası kuruluşlar nezdinde gündeme getirilen görüşler de dikkate alınarak verginin konusuna, mükelleflerine, matrahına, vergi oran ve muafiyetlerine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklifle, dijital hizmet sağlayıcılarının Türkiye’de verdikleri;

a) Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetlerinden (reklam kontrol ve performans ölçüm hizmetleri ile kullanıcılarla ilgili veri iletimi ve yönetimi gibi hizmetler ile reklamin sunulmasına ilişkin teknik hizmetler dahil),

b) Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzeri yazılımlar dahil) dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya telefon, bilgisayar gibi elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetlerden,

c) Kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler (ulaşım veya konaklama faaliyetlerine aracılık edilmesi ya da bu faaliyetlerin kolaylaştırılması ile mal ve hizmetlerin satışa sunulduğu platform, sistem veya portal hizmetleri gibi) dahil kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetlerinden,

ç) Yukarıda sayılan hizmetlere yönelik dijital ortamda verilen aracılık hizmetlerinden, elde edilen hasılat dijital hizmet vergisinin konusunu oluşturacaktır.

Teklife göre;

- İlgili yıldan önceki yılda, verginin konusuna giren hizmetlere ilişkin Türkiye’den elde edilen hasılatı 20 milyon Türk Lirasından veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon Avrodan az olanlar dijital hizmet vergisinden muaf tutulmaktadır. Böylelikle, verginin kapsamına sadece büyük ölçekli işletmelerin alınması amaçlanmıştır.

- Dijital hizmet vergisinin mükellefi dijital hizmet sağlayıcıları olarak belirlenmiştir.

- Dijital hizmet vergisinin matrahı, ilgili birer aylık vergilendirme dönemlerinde verginin konusuna giren hizmetler nedeniyle elde edilen hasılat olacaktır. Verginin oranı %7,5 olacaktır.

Diğer taraftan; ülkemizdeki yeni ekonomik gelişmelere uyum, ekonomik program hedeflerinin gerçekleştirilmesi, vergide adalet, vergi rekabeti, basitlik, etkinlik ve verimlilik ilkeleri çerçevesinde, beyanname veren mükellef sayısını artırmayı ve istisna ve muafiyetleri daraltmayı hedefleyen bazı güncellemelerin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Teklif ile; mükelleflerin gönüllü uyumunu gözeten, vergi güvenliğini güçlendiren değişiklikler öngörülmektedir. Bu bağlamda Teklifte;

- Belirli bir tutarı aşan istisna serbest meslek kazançları ile belirli bir tutarı aşan ücret gelirlerinin yıllık beyannameyle beyan edilmesi sağlanmaktadır.

- Çalışanlara ulaşım amacıyla toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının verilmesi şeklinde sağlanan menfaatler istisna kapsamına alınmaktadır.

- İşletmelerde kullanılan binek otomobillerin amortisman ve giderlerine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

- Spor hakemlerine tanınan istisna kaldırılmaktadır.

- Vekalet ücreti ödemelerinde vergi tevkifatının kim tarafından yapılacağı netleştirilmektedir.

- Gelir vergisi tarifesine yeni dilim ve oran eklenmektedir.

- Belirli bir tutarı aşan sporcu ücretlerinin yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi sağlanmaktadır.

- Uyumlu mükelleflerde vergi indirim kolaylaştırılmaktadır.

- Vergi kanunlarında yer alan bazı maktu tutar ve nispi oranlar için yetki düzenlemeleri yapılmaktadır.

- Vergiye gönüllü uyumu arttıracak şekilde her aşamada mükellefe tarh edilen vergi ve kesilen cezaları ödemeyi teşvik edici indirim mekanizmaları getirilmektedir.

- Analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak vergi mükellefiyetlerinin terkin edilebilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

- Gayrimenkul devir işlemlerinde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenecek taşınmaz değerlerinin de esas alınması, gerçek bedel üzerinden beyan esasının pekiştirilmesi sağlanmaktadır.

- Değerli konutların vergilendirilmesine yönelik olarak değerli konut vergisi ihdas edilmektedir.

- Konaklama hizmeti ile bu hizmetle birlikte sunulan hizmetlerden alınmak üzere konaklama vergisi ihdas edilmektedir.

- Kambiyo satışları üzerinden alınan banka ve sigorta muameleleri vergisi oranı binde ikiye çıkarılmaktadır.

- Şehit yakınları ve gaziler ile başarılı sporculara yapılan yersiz ödemelerin terkininin sağlanması amaçlanmaktadır.

- Ayrıca ihtiyaç duyulan diğer bazı hususlara ilişkin düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.